

Handläggare
Sigrún Andersdóttir
Telefon: 08-508 25 119

Till
Socialnämnden
2021-08-31

Uppföljning IOP utsatta EU-medborgare

Uppföljning av verksamheten under perioden 1 november 2020 till och med 30 april 2021

Förvaltningens förslag till beslut

Socialnämnden godkänner redovisningen av IOP-samarbetet med frivilliga organisationer som ger stöd till EU- och tredjelandsmedborgare som vistas tillfälligt i Sverige och som befinner sig i en utsatt situation.

Fredrik Jurdell
socialdirektör

Sammanfattning

Socialnämnden samarbetar med frivilliga organisationer för att ge stöd till EU- och tredjelandsmedborgare som vistas tillfälligt i staden och som befinner sig i en utsatt situation. Stödet ges i form av härbärke nattetid och dagverksamheter. Uppföljning av partnerskapet sker i en gemensam verksamhetsrapport som upprättas två gånger per år. Ärendet avser verksamhet som bedrivits under perioden 1 november 2020 till och med 30 april 2021.

Nattverksamhet har bedrivits vid tre härbärgen samt ett tillfälligt härbärke som öppnade den 18 januari 2021. Nattverksamheterna har genomfört sammanlagt 15 073 övernattningar, varav cirka 38 % avser kvinnor. Dagverksamhet har bedrivits vid fem olika verksamheter som sammanlagt tagit emot 32 459 besök, varav cirka 21 % är kvinnor. De vanligaste nationaliteterna bland besökarna i så väl dag- som nattverksamheterna är personer från Rumänien och Polen.

Jämfört med motsvarande period förra året har antalet övernattningar minskat med cirka 11 % och antalet besök till dagverksamheterna med cirka 15 %.

Bakgrund

Sedan 1 maj 2017 ingår socialnämnden i ett idéburet offentligt partnerskap (IOP) med fyra frivilliga organisationer; Ny Gemenskap, Convictus, Frälsningsarmén, och Stockholms Stadsmission, som tillhandahåller stöd för EU- och tredjelandsmedborgare som vistas tillfälligt i staden och befinner sig i en utsatt situation. Syftet med partnerskapet är att tillhandahålla kortsiktigt stöd till målgruppen för att motverka nöd och minska utsatthet. Organisationerna ger stöd i form av härbärge nattetid och dagverksamheter. Dagverksamheterna erbjuder enklare måltider, möjlighet till hygienskötsel, socialt umgänge, samt visst stöd och rådgivning.

Uppföljning av verksamheterna sker i en gemensam verksamhetsrapport som ska levereras två gånger per år. Det aktuella IOP-avtalet ingicks den 1 maj 2019 och sträckte sig till den 30 april 2020, med möjlighet till förlängning med ett år i taget i högt två år. Avtalet har förlängts och gäller fram till den 30 april 2022.

Ärendet

Socialförvaltningens EU-team uppskattar att 500-600 EU- och tredjelandsmedborgare vistas i Stockholm och befinner sig i en socialt utsatt situation. Det finns inga exakta uppgifter om ursprungsland, men en generell uppskattning är att majoriteten av EU-medborgarna kommer från Rumänien och Polen. Bland tredjelandsmedborgarna kommer majoriteten från Nigeria och Ghana. Antalet har varit relativt konstant de senaste åren men kan variera över året, till exempel vid högtider som jul och nyår, då ett flertal återvänder till sina hemländer.

Nattverksamheterna

Fram till juli 2020 var det totala antalet platser inom nattverksamheten 115. Frälsningsarmén gick då över till en ny mindre lokal. Från och med juli 2020 är därför det ordinarie antalet platser inom nattverksamheten 94 st, fördelade på följande sätt:

Convictus	20 platser för kvinnor
Frälsningsarmén	24 platser
Stadsmissionen	50 platser

Det totala antalet platser som kunnat nyttjas under perioden har påverkats av den pågående coronapandemin och de åtgärder som vidtagits för att minska risken för smittspridning. Stadsmissionen har under hela perioden till följd av coronapandemin nyttjat 36 av de 50 ordinarie platserna i sitt natthärbärge. Det är därmed 80

faktiska platser som har kunnat erbjudas totalt inom nattverksamheternas ordinarie verksamhet med följande fördelning:

Convictus	20 platser för kvinnor
Frälsningsarmén	24 platser
Stadsmissionen	36 platser

Samtliga nattverksamheter har haft skärpta rutiner för att skydda både gäster och personal utifrån Folkhälsomyndighetens rekommendationer. Under hela perioden har 20 platser varit avsatta specifikt för kvinnor.

Från januari till maj 2021 har, förutom de ordinarie platserna, ett tillfälligt natthärbärke med 35 platser drivits av Frälsningsarmén. De tillfälliga platserna har som syfte att kompensera för det minskade antalet ordinarie platser och för att säkerställa att 115 platser totalt kan erbjudas till målgruppen. Förvaltningen har under året arbetat för att hitta en ny ordinarie lokal och räknar med att kunna utöka antalet ordinarie platser till de ursprungliga 115 under hösten 2021. Om en lämplig ordinarie lokal inte kan hittas kommer förvaltningen att fortsätta finansiera det tillfälliga natthärbärgat med 35 platser.

Under den aktuella perioden, 1 november 2020 till och med 30 april 2021, har sammanlagt 15 073 övernattningar genomförts inom nattverksamheten, varav cirka 38 % avser kvinnor. Den genomsnittliga beläggningsgraden har under perioden varit 83 %. Jämfört med motsvarande period förra året har antalet övernattningar minskat med cirka 11 %.

De vanligaste nationaliteterna bland besökarna är personer från Rumänien (cirka 51 %) och Polen (cirka 14 %). Andelen kvinnor som vänder sig till nattverksamheterna har ökat från cirka 34 % till cirka 38 % jämfört med motsvarande period förra året (1 november 2019 till och med 30 april 2020).

Extra kalla nätter

Under perioden har tillfälliga nattplatser öppnats vid totalt 25 nätter utifrån rutinerna för extra kalla nätter (EKN). Totalt 1147 personer har använt sig av de tillfälliga nattplatserna under perioden, varav 64 % män och 36 % kvinnor.

Dagverksamheterna

Inom ramen för partnerskapet bedrivs fem dagverksamheter i syfte att ge humanitärt stöd och tillgodose basala behov, samt minska utsatthet och motverka utanförskap. Dagverksamheterna erbjuder

enklare måltider, möjlighet till hygienskötsel, socialt umgänge, samt viss rådgivning och socialt stöd.

Dagverksamheterna har under perioden 1 november 2020 till och med 30 april 2021 haft sammanlagt 32 459 besök, varav cirka 21 % är kvinnor. De vanligaste nationaliteterna bland besökarna är personer från Rumänien och Polen.

Antalet besök till dagverksamheterna har minskat med cirka 15 % jämfört med motsvarande period föregående år (1 november 2019 till och med 30 april 2020). Andelen kvinnor har ökat från cirka 14 till 21 %.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom administrativa avdelningen, enheten för juridik, upphandling och föreningsstöd, i samarbete med socialtjänstavdelningen. Förvaltningsgruppen har behandlat ärendet den 25 augusti 2021. Rådet för funktionshinderfrågor har haft möjlighet att behandla ärendet den 26 augusti 2021.

Jämställdhetsanalys

De verksamheter som ryms inom ramen för partnerskapet vänder sig till såväl kvinnor som män och de resurser som tilldelats partnerskapet är jämnt fördelade mellan könen. Inom nattverksamheterna finns 20 platser specifikt avsedda för kvinnor. Liksom föregående perioder finns det betydande skillnader mellan könen i hur det stöd som organisationerna ger används – en högre procentandel är män i så väl nattverksamheterna som dagverksamheterna. Jämfört med motsvarande period förra året har dock andelen kvinnor ökat, i nattverksamheten från 34 till 38 % och i dagverksamheten från 14 till 21 %. Inom både dag- och nattverksamheterna görs insatser för att nå ut till och särskilt stötta kvinnor i målgruppen.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner redovisningen.

Bilagor

Verksamhetsrapport IOP för utsatta EU-medborgare 1 november 2020 – 30 april 2021.